

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 stycznia 2018 roku - znak (...) /15 GE - Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15 stycznia 2018 roku, odmówił Z. B. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury rolniczej. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wskazano, że art. 24 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku (Dz. U. z 2017 roku, poz. 2336) określa, iż emerytura rolnicza składa się z części składkowej i części uzupełniającej, ustalonych zgodnie z art. 25 i 26 ustawy. Dla każdej z tych części ustala się wskaźnik wymiaru. Zgodnie z art. 25 ust. 1 część składkową ustala się przyjmując po 1% emerytury podstawowej za każdy rok podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, z uwzględnieniem ust. 2-7. Niepełne lata przelicza się odpowiednio, z uwzględnieniem art. 21a. Natomiast zgodnie z ust. 2 tegoż artykułu pkt. 4 do liczby lat, o których mowa w ust. 1, dolicza się m.in. liczbę lat: prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16. roku życia, przypadających przed dniem 1 lipca 1977 r., jednak nie wcześniej niż 25 lat przed spełnieniem warunków do nabycia prawa do emerytury rolniczej lub renty inwalidzkiej rolniczej. Natomiast na podstawie art. 25 ust. 5 za każdy rok przypadający w okresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, przyjmuje się 0,5% emerytury podstawowej. W uzasadnieniu decyzji podniesiono również, że ustalając Z. B. prawo do świadczenia emerytalnego na podstawie złożonych dokumentów zaliczono wnioskodawczyni okresy pracy w gospodarstwie rolnym teściów i własnym oraz okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników:

- od dnia 6 sierpnia 1960 roku do dnia 30 czerwca 1977 roku – okres pracy w gospodarstwie rolnym teściów i własnym,
- od dnia 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu własne gospodarstwo rolne,
- od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, własne gospodarstwo rolne,
- od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 30 września 1993 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, własne gospodarstwo rolne,
- od dnia 1 kwietnia 1999 roku do dnia 30 czerwca 2004 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, własne gospodarstwo rolne.

Łącznie do uprawnień emerytalnych zaliczono 38 lat, 4 miesiące i 25 dni. Ustalając wysokość części składkowej uwzględniono wnioskodawczyni okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od dnia 1 lipca 1977 roku do dnia 30 września 1993 roku oraz od dnia 1 kwietnia 1999 roku do dnia 30 czerwca 2004 roku:

- 5,50 lat – za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...) od dnia 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok,
- 8,82 lat za okres opłacania składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok,
- 8,00 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu po dniu 31 grudnia 1990 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok. Część składkowa emerytury Z. B. wyniosła łącznie 22,32 % emerytury podstawowej, a wskaźnik części składkowej 0,22. Wskaźnik części uzupełniającej emerytury rolniczej wynosi 94,50% emerytury podstawowej, na podstawie przepisów art. 26 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku część uzupełniająca emerytury rolniczej wynosi 95,00 % emerytury podstawowej, jeżeli liczba lat przyjęta do ustalenia części składkowej, bez uwzględnienia wyników przeliczenia składki z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego w okresie od

1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1990 roku jest mniejsza od 20. Za każdy pełen rok powyżej 20 lat przyjęty do części składkowej, obniża się część uzupełniającą o 0,5% emerytury podstawowej. Po zsumowaniu powyższych wartości (5,50 + 8 + 8) otrzymujemy 21,50, tj. pełne lata $21 - 20 \times 0,5\% = 0,5\%$ i o taką wartość została zmniejszona część uzupełniająca $95\% - 0,5\% = 94,50\%$. Wskaźnik części uzupełniającej wynosi 0,95. Ponadto wskazano, że okres pracy w gospodarstwie rolnym przed dniem 1 lipca 1977 roku został wnioskodawczyni zaliczony do prawa do świadczenia. Zgodnie jednak z art. 25 ust. 2 pkt. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku okres przed 1 lipca 1977 roku nie może być uwzględniony przy wyliczeniu wysokości emerytury. Z. B. od dnia 22 marca 2004 roku spełniła bowiem warunki do nabycia prawa do renty rolniczej. W tej sytuacji okres 25 lat liczonych wstecz od dnia spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury rolniczej przypada na dzień 1 kwietnia 1979 roku.

/decyzja - k. 101-102/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 22 lutego 2018 roku złożyła Z. B., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i uwzględnienie przy wyliczeniu emerytury jako okresów składkowych okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów oraz prowadzenia gospodarstwa rolnego wspólnie z mężem od dnia 6 sierpnia 1960 roku do dnia 30 czerwca 1977 roku oraz wyrównanie świadczenia za okres 3 lat. Zdaniem odwołującej interpretacja Kasy art. 25 ust. 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku jest błędna, ponieważ wniosku o emeryturę nie złożyła przed upływem ustawowego terminu 25 lat.

/odwołanie - k- 3-4/

W odpowiedzi na odwołania Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o ich oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonych decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 7-8/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni Z. B. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek - k. 1 - 1 verte akt KRUS/

W dniu 22 marca 2004 roku wnioskodawczyni wystąpiła z wnioskiem o rentę rolniczą.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek - k. 1-1 v akt KRUS/

Decyzją z dnia 7 maja 2004 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał wnioskodawczyni od dnia 22 marca 2004 roku prawo do renty rolniczej na stałe.

/decyzja – k.35-35 v/

Decyzją z dnia 9 listopada 2004 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał wnioskodawczyni z urzędu prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 grudnia 2004 roku.

/decyzja – k.42-42 v/

Ustalając prawo do świadczenia emerytalnego zaliczono okresy pracy w gospodarstwie rolnym oraz okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników:

- od dnia 6 sierpnia 1960 roku do dnia 30 czerwca 1977 roku – okres pracy w gospodarstwie rolnym teściów i własnym,
- od dnia 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, własne gospodarstwo rolne,

- od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, własne gospodarstwo rolne,

- od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 30 września 1993 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, własne gospodarstwo rolne,

- od dnia 1 kwietnia 1999 roku do dnia 30 czerwca 2004 roku - okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, własne gospodarstwo rolne.

Łącznie do uprawnień emerytalnych zaliczono 38 lat, 4 miesiące i 25 dni.

/raport ustalenia uprawnień do świadczenia – k.41 akt KRUS/

Ustalając wysokość części składkowej uwzględniono wnioskodawczyni okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od dnia 1 lipca 1977 roku do dnia 30 września 1993 roku oraz od dnia 1 kwietnia 1999 roku do dnia 30 czerwca 2004 roku:

- 5,50 lat – za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...) od dnia 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok,

- 8,82 lat za okres opłacania składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok,

- 8,00 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu po dniu 31 grudnia 1990 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok. Część składkowa emerytury Z. B. wyniosła łącznie 22,32 % emerytury podstawowej, a wskaźnik części składkowej 0,22. Wskaźnik części uzupełniającej emerytury rolniczej wynosi 94,50% emerytury podstawowej, na podstawie przepisów art.26 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku część uzupełniająca emerytury rolniczej wynosi 95,00 % emerytury podstawowej, jeżeli liczba lat przyjęta do ustalenia części składkowej, bez uwzględnienia wyników przeliczenia składki z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego w okresie od 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1990 roku jest mniejsza od 20. Za każdy pełen rok powyżej 20 lat przyjęty do części składkowej, obniża się część uzupełniająca o 0,5% emerytury podstawowej . Po zsumowaniu powyższych wartości (5,50 +8+8) otrzymujemy 21,50, tj. pełne lata 21-20x0,5%=0,5% i o taką wartość została zmniejszona część uzupełniająca 95% - 0,5% = 94,50%. Wskaźnik części uzupełniającej wynosi 0,95.

/okoliczność bezsporna, a nadto decyzja – k.42-42 v/

W dniu 15 stycznia 2018 roku Z. B. złożyła wniosek o ponowne przeliczenie emerytury, podnosząc, że organ rentowy do wyliczenia świadczenia błędnie przyjął tylko

22 lat okresów składkowych, tj. od dnia 1 lipca 1977 roku do 30 czerwca 2004 roku, chociaż w rzeczywistości okresy składkowe powinny być liczone od dnia 1 stycznia 1965 roku, tj. od kiedy zamieszkała wspólnie z mężem po wyjściu za mąż - w jego gospodarstwie rolnym.

/wniosek – k.88 akt KRUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 31 stycznia 2018 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15 stycznia 2018 roku, odmówił Z. B. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury rolniczej, podnosząc, że okres pracy w gospodarstwie rolnym przed dniem 1 lipca 1977 roku został wnioskodawczyni zaliczony do prawa do świadczenia. Zgodnie jednak z art.25 ust. 2 pkt.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku okres przed 1 lipca 1977r roku nie może być uwzględniony przy wyliczeniu wysokości emerytury. Z. B. od dnia 22 marca 2004 roku spełniła bowiem warunki do nabycia prawa do renty rolniczej. W tej sytuacji okres 25 lat liczonych wstecz od dnia spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury rolniczej przypada na dzień 1 kwietnia 1979 roku.

/decyzja - k. 101-102/

Tak ustalony stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami. Szczegółowych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach KRUS.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku (Dz. U. z 2016 roku, poz. 277, tj. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2017 roku) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny określony w ust. 1a i 1b (w przypadku wnioskodawczyni to 60 lat);
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Stosownie natomiast do treści art. 22 ust. 3 ustawy, osobom pobierającym renty rolnicze z tytułu niezdolności do pracy, które osiągnęły wiek emerytalny określony w art. 19 ust. 1a i 1b, przyznaje się z urzędu emeryturę rolniczą w wysokości nie niższej od dotychczas pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli osoba ta spełnia warunki określone w art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Emerytura rolnicza, renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy, oraz renta rolnicza szkoleniowa składa się z części składkowej i części uzupełniającej, ustalonych zgodnie z art. 25 i 26. Dla każdej z tych części ustala się wskaźnik wymiaru (art.24 ustawy).

Zgodnie z art. 25 ust. 1, 2 i 5 ustawy, część składkową ustala się przyjmując po 1% emerytury podstawowej za każdy rok podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, z uwzględnieniem ust. 2-7. Niepełne lata przelicza się odpowiednio, z uwzględnieniem art. 21a. Do liczby lat, o których mowa w ust. 1, dolicza się liczbę lat:

- podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1990 r.;
- prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od dnia 1 lipca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1982 r., za który była opłacana składka na Fundusz Emerytalny (...);
- prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16. roku życia, przypadających przed dniem 1 lipca 1977 r., jednak nie wcześniej niż 25 lat przed spełnieniem warunków nabycia prawa do emerytury rolniczej lub renty inwalidzkiej rolniczej.

Za każdy rok przypadający w okresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, przyjmuje się 0,5% emerytury podstawowej.

Część uzupełniająca wynosi 95% emerytury podstawowej, jeżeli liczba lat przyjęta do ustalenia części składkowej, lecz bez uwzględnienia skutków art. 25 ust. 3, jest mniejsza od 20; przy każdym pełnym roku od 20 lat część uzupełniająca zmniejsza się o 0,5% emerytury podstawowej (art. 26 ust.1 ustawy).

Prawo do świadczeń z ubezpieczenia lub ich wysokość ustala się ponownie na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu na zasadach określonych w przepisach emerytalnych (art.44 ust. 2 ustawy). Stosownie zaś do treści art. 114 ust. 1 pkt 1 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość,

jeżeli: po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem sporu było, czy wyliczając wysokość emerytury wnioskodawczynie – do stażu „do wymiaru”, o którym, mowa w ust. 1 art. 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku, można doliczyć wnioskodawczynie okres sprzed 1 lipca 1977 roku.

Organ rentowy podniósł, że łącznie do uprawnień emerytalnych zaliczono odwołującej 38 lat, 4 miesiące i 25 dni. Ustalając wysokość części składkowej uwzględniono wnioskodawczynie okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od dnia

1 lipca 1977 roku do dnia 30 września 1993 roku oraz od dnia 1 kwietnia 1999 roku do dnia 30 czerwca 2004 roku:

- 5,50 lat – za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...) od dnia

1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok,

- 8,82 lat za okres opłacania składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok,

- 8,00 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu po dniu 31 grudnia 1990 roku po 1% emerytury podstawowej za każdy rok.

Część składkowa emerytury Z. B. wyniosła łącznie 22,32 % emerytury podstawowej, a wskaźnik części składkowej 0,22. Wskaźnik części uzupełniającej emerytury rolniczej wynosi 94,50% emerytury podstawowej. Na podstawie przepisów art.26 ust.1 ustawy część uzupełniająca emerytury rolniczej wynosi bowiem 95,00 % emerytury podstawowej, jeżeli liczba lat przyjęta do ustalenia części składkowej, bez uwzględnienia wyników przeliczenia składki z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego w okresie od

1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1990 roku jest mniejsza od 20. Za każdy pełen rok powyżej 20 lat przyjęty do części składkowej, obniża się część uzupełniająca o 0,5% emerytury podstawowej. Zsumowanie powyższych wartości $(5,50+8+8)$ daje 21,50, tj. pełne lata $21-20 \times 0,5\% = 0,5\%$ i o taką wartość została zmniejszona część uzupełniająca $95\% - 0,5\% = 94,50\%$. Wskaźnik części uzupełniającej wyniósł 0,95.

Organ rentowy podkreślił, że okres pracy w gospodarstwie rolnym przed dniem

1 lipca 1977 roku został wnioskodawczynie zaliczony do prawa do świadczenia. Zgodnie jednak z art.25 ust. 2 pkt.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku okres przed 1 lipca 1977r roku nie mógł być uwzględniony przy wyliczeniu wysokości emerytury. Z. B. od dnia 22 marca 2004 roku spełniła bowiem warunki do nabycia prawa do renty rolniczej. W tej sytuacji okres 25 lat liczonych wstecz od dnia spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury rolniczej przypada na dzień 1 kwietnia 1979 roku, co wyklucza możliwość zaliczenia okresu sprzed 1 lipca 1977 roku.

Mając na uwadze treść art. 25 ust. 2 pkt.4 ustawy stwierdzić należy, że stanowisko organu rentowego jest słuszne.

Odwołująca urodziła się w dniu (...), od dnia 22 marca 2004 roku miała przyznane prawo do renty rolniczej na stałe, natomiast od dnia 1 grudnia 2004 roku otrzymuje emeryturę przyznaną z urzędu. Z powyższego wynika, że w przypadku wnioskodawczynie przy obliczeniu wysokości emerytury nie podlegają więc zaliczeniu okresy przypadające 25 lat wstecz od daty nabycia prawa do renty w dniu 22 marca 2004 roku, tj. okresy przypadające przed dniem 22 marca 1979 roku.

Organ rentowy słusznie zatem nie uwzględnił wnioskodawczynie przy obliczeniu wysokości emerytury wnioskowanego okresu przed dniem 1 lipca 1977 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni, potwierdzając tym samym prawidłowość zaskarżonej decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji.

13 listopada 2018 roku